

Η ΑΕΠΙ, τα χρέον και ο επίτροπος

Υποχρεώσεις δεκάδων εκατ. ευρώ προς Ελληνες και ξένους δημιουργούς

Του ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ

Τη Δευτέρα το βράδυ το υπουργείο Πολιτισμού εξέδωσε ανακοίνωση σύμφωνα με την οποία «στο νομοσχέδιο για τα πνευματικά δικαιώματα που αποστέλλεται σήμερα στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, υπάρχει ειδική πρόβλεψη για την περίπτωση προβλημάτων που θα προέκυπταν από τον οικονομικό έλεγχο της ΑΕΠΙ».

Είχε προηγηθεί η έκθεση της ελεγκτικής εταιρείας ΕΥ που αποκάλυψε στις 6 Φεβρουαρίου ότι ο μεγαλύτερος φορέας διαχείριστης πνευματικών δικαιωμάτων, η ΑΕΠΙ (Ανώνυμη Εταιρεία Πνευματικής Ιδιοκτησίας), βρίσκεται σε κώμα με 20 εκατομμύρια ευρώ αρνητικά κεφαλαία και οφειλές στους δημιουργούς που έπειρνούν τα 42 εκατομμύρια. Δεν είναι μόνο το γεγονός ότι οι ιδιοκτήτες είναι και διαχειριστές, και στην πραγματικότητα... μια οικογένεια, το κυριότερο είναι ότι, όπως και σε όλες πολλές ανώνυμες εταιρείες της χώρας, δεν λειτουργούσαν ικανοποιητικά οι θεσμοί που προβλέπονται από τον νόμο, π.χ. γενική συνέλευση, διοικητικό συμβούλιο κ.ά.

Σύμφωνα δε με επιστολή του επικεφαλής του μικρότερου φορέα «Αυτοδιαχείριση», Γιάννη Μέλζου, σε δύο βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ (Χρ. Παπαδόπουλος και Σωκράτη Φάμελλο), καταργήθηκε υπέρ της ΑΕΠΙ η προγύμνηση διάταξης του άρθρου 53 για δυνατότητα διορισμού κρατικού επιτρόπου. Η κατάργηση έγινε προφανώς με παρέμβαση κυβερνητικών στελεχών, ενώ το αρχικό κείμενο του νομοσχέδιου Μπαλτά είχαν υπογράψει οκτώ υπουργοί.

Η αλήθεια είναι πάντως πως, παρά το γεγονός ότι η ΑΕΠΙ διαχειρίζεται

Την περίοδο 2011-14 όποι την ΑΕΠΙ αποδόθηκαν σε δημιουργούς δικαιώματα 92 εκατ. ευρώ, χωρίς οι ελεγκτές να είναι σε θέση να διαχωρίσουν τους δικαιούχους.

Οι προμήθειές της είναι 33,3%, ενώ 2 στα 5 ευρώ της μισθοδοσίας δίνονται σε μέλη του Δ.Σ. και συγγενείς τους πρώτου βαθμού.

Ξένα χρήματα, δεν είναι τράπεζα. Αυτό επισημαίνει ένας από τους κορυφαίους ειδικούς σε ζητήματα προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων, ο καθηγητής Μιχάλης Μαρίνος, στις παραπρήσεις του για το νομοσχέδιο (αρχικό κείμενο Μπαλτά). Το νομοσχέδιο συντάχθηκε και για να ενταχθεί στο εωτερικό δίκαιο π σχετική ευρωπαϊκή οδηγία, η οποία επιτρέπει μεν, κατά τον κ. Μαρίνο, την υιοθέτηση πιο αυστηρών μέτρων εποπτείας από τον εθνικό νομοθέτη αλλά με έναν περιορισμό: «Η δια-

κριτική ευχέρεια των κρατών-μελών δεν είναι όμως ούτε ανέλεγκτη ούτε απεριόριστη...» γράφει ο κ. Μαρίνος ενώ «...υπόκειται σε δύο όρια. Κάθε «υπερχειλής» πέραν της Οδηγίας νομική ρύθμιση πρέπει να είναι – αυτονότατα – σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο». Πρόκειται για διάταξη, λέει ο κ. Μαρίνος, που διευκολύνει το «market design». Στρώνει έτοι το έδαφος για μια κρατική παρέμβαση, δεδομένου ότι χωρίς πάνω σε πληρωμά, αλλά μόνον με το «σοβαρό ή διαχειριστικό πρόβλημα», δηλ. με δεδομένην την αριστία της έκφρασης «τα πάντα», διορίζει το υπουργείο επίτροπο, ο οποίος «κάνει ό, τι θέλει...». Με απλά λόγια, η ΑΕΠΙ ανήκει στα μέλη της. Αν χρεοκοπήσει, αυτά έχουν την ευθύνη και το κόστος, και πρέπει να ακολουθηθούν οι συνθήσιμοι κανόνες της πιστευτικής διαδικασίας.

Φυσικά, τάν διαβάσει κανείς το πόρισμα της ΕΥ, βλέπει ότι η ΑΕΠΙ

κατέβαλε το 2006 προκαταβολή (300.000 ευρώ) μάλιστα σε μέλος της έναντι συμψηφισμού το 2014 χρωστούσε ακόμα τα μισά (141.000). Έχει πολύ υψηλές διοικητικές δαπάνες, τις οποίες δεν φαίνεται να έχει περιορίσει (οι προμήθειές της είναι 1:3 ευρώ ενώ 2 στα 5 ευρώ της μισθοδοσίας δίνονται σε μέλη του Δ.Σ. και συγγενείς τους πρώτου βαθμού) αλλά είναι εξαιρετικά αμφιβόλο αν ο νομοθέτης είναι σε θέση να παρέμβει σε όλα αυτά (αλλά είναι διαφορετικό ζήτημα αν μπορεί να παρέμβει ο εισαγγελέας).

Στη λογική του κ. Γλέζου είναι ότι ο επίτροπος διορίζεται από τον υπουργό Πολιτισμού σε verbatim υποκατάσταση της διοίκησης του οργανισμού. Η νέα υπουργός Πολιτισμού Λυδία Κονιόρδου θεωρεί ότι ο επίτροπος θα τοποθετείται «στην περίπτωση που οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ή η ΑΕΠΙ, ως ανεξάρτητη οντότητα, κηρύξουν πτώχευση ή παύση πληρωμών». Πρaktikή βεβαιώς, τίθεται το ερώτημα τι ακριβώς θα... παραστούσε στο σημείο αυτό ο επίτροπος; Άλλα και γιατί να μην τοποθετηθεί σε ένα ιδιωτικό σχολείο, μια ποδοσφαιρική ομάδα ή έναν αγροτικό συνεταιρισμό; Σοβαρό θέμα εγείρεται από τα χρέη του οργανισμού απέναντι σε ξένους δημιουργούς, καθώς η ΑΕΠΙ χρωστάει σε ξένους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης. Είναι χαρακτηριστικό ότι από το 2011 έως το 2014 αδροίστηκαν υποχρεώσεις 25 εκατομμυρίων στο ίδιο μέρος ξένων δημιουργών, ενώ συνολικά αθροιστικά υποχρεώσεις 16 εκατομμυρίων για Ελλήνες δημιουργούς. Τέλος, αποδόθηκαν δικαιώματα 92 εκατομμυρίων χωρίς οι ελεγκτές να είναι σε θέση να διαχωρίσουν τους δικαιούχους...